

PRUSSIA nomen à Bructeris deriuatum credunt, voce non nihil corrupta ac fracta: Bructeri enim ex VVestphalia, à Charmauis & Angrinarijs electi, sedentes in Sarmatiam concessere, & ad Balticum mare domitis aut expulsis Vlmigeris, consederunt: quod Claudianus hoc versu innuere videtur.

Venit accola sylua
Bructerus Hercinia, latisq; paludibus exit
Cymbrus.

In Sarmatiam enim Hercina propagatur. Verū de Prussia nomine aliter sentit Erasmus Stella, ait enim Borussios populos, quos Ptolomæus ad Ryphaeos montes collocat, non longè qua Tanais ex eis erumpit, infelicitate sua concitos (quod perpetuis niuibus algoribusq; illic terra riget & ad omne naturæ mysterium damnata est) ad nouas sedes capessendas, patria egressos in hæc loca delapsos esse, terramq; vocabulo gentilitio Brussiam appellasse, qua usq; hodie vnius literæ suppressione vulgo dicitur. Rei fidem facit quod etiamnum populi ad Ryphaeos habitantes, eodem pariq; sermone quo hi vntantur. Prussij itaque VVigevnonum populi sunt, ad Chylienum sinum in Sarmatia Europæ, ac inter Vandulos numerantur: quorum sedes olim Burgundiones, Varinos, Gothones, Fennos, Aestios, Stagnanos, Sargatios, Sudinos, Gelidanos, Gillones, Charinos, Sulones, Subarios, Hulmigerosq; tenuisse ferunt, à quib. etiam hodie pars Prussiæ ad Vistulam, Culmigera vocatur. Partitur eam more antiquo Erasmus Stella in Pomesaniam, Galingiliam, Natangiam, ac postmodum in Birchiam, Naoderitiam, & Varnitiam. pro ducatu habetur hodie pars Orientalis, quæ Chrono seu Pregelio flu. adiacens, Schalaunia & Graudia vocatur. His in Meridiem vicina est Bartenlandia, ac Meridionalior his Mazouia, ad Occidentem iuxta Elbingum flauium Natangia remanet, & sub hac Huntavia. His verò Occidentalior pars ad Vistulæ utramque ripam iuxta Gedanense emporium Pomesania & Pomerellen vocatur. Culmigera autem quæ Culmischtant vocant, ad Tricbnizam atq; Vistulæ fluvium versus Meridiem sita est. In Septentrione autem Insula illa quam sinus efficit Venedicus, Samaiden vocatur. Vrbium omnium opulentissima est Dantiscum, proprio nomine Gedanum dictum. præter hanc maritimam quoque urbem habet Koningspergum, Latine Regium montem appellare licet, ad Chronum seu Bregebam annem, in quo magni magistri ordinis Teutonicorum sedes erat aliquando. Intus in Mediterranea, in ripa Vistula fluminis, insignis urbs sita est, Turea & Turroniam vulgo Dorn vocant, similiter Marieburgum, Chulmen, Notangen, Samkand, Risenburgū, Brunspergum, ac complures aliae. Aëre fruuntur frigidore. Terra ipsa vasta, ampla, ac paludibus inuia. Frumenti ferax est, aquis irrigua, & plena colonis, multa ambitiosa oppida, multi maris sinuosi reflexus amoenam efficiunt; pecorum ingens vis, incæduæ syluæ, multa venatio, piscatio diues. Saltus Hercynius qui per Brussiam vagatur, multa ferarum genera gignit: alces, vulgo Ellendts vocant, onagros, vros seu bubalos Germani Auroxsen, & Bisontes et Buffalos dicunt: præter illa & pelles quædam non ignobiles mittunt hæ syluæ quæ vestium fimbrijs principum hominum subduntur. Lectorum etiam stragula ex his consuunt, pretioq; ingenti vendunt. Hæbent etiam syluæ præter id suas diuitias, apum scilicet ingentem multitudinem, quarum aliueos ceu natiuos, intra arbores ad hoc cauas cernere est, ex quibus tanta mellis & cerea copia prouenit, vt Germania, Britanniaq; ac cæteris adiacentibus insulis commode harum rerum usum suppeditet. Ora illa quæ quasi peninsula est, ob sinuosos flexus Maris, terramq; spatiös in freta excurrentem, Samaiden vocant, succino abun-

dat, in quam vi tempestatum idipsum aduehitur: id olim à Germanis Glessum vocatum est, inde Glessaria regio ipsa. quo loco autem succinum nascatur, scriptores non conueniunt, quidq; succinum sit, controuersum quoque est: crediderunt nonnulli purgamentum esse maris concreti, quidam Solis radiorum succum esse putarunt, quos circa Occasum vehementiores in terram actos sudorem pinguem in eam partem Oceani relinquere; deinde æstuante mari in littora Germania ejici dixerunt. Quidam verò è limo quorundam montium Sole excalefaciente fluitare existimant, in herbido solo atque algido, quod his montibus subest, indurari: Oceano illic effervescente, inde rapi, & in proxima littora expelli. Plinius tradit Succinum gigni in insulis Septentrionalis Oceani, ipsumque nasci de fluente medulla, ex pinei generis arboribus (sicut enim resina in Cerasis, ita & in pinis humoris abundantia erumpit) densamq; rigore maris eo intumescere ex insulis rapi, certoque littore expelli, ita involutum herbis, ut ex his pendere videatur, salo expui. Fluminibus regio rigatur ad Ortum Chrono, ad Occasum & Meridiem Vistula Mediterranea Elbingus flu, humectat, Sunt præter hos alij ignobiliores, Bro, Osa, Tricenitz, Brieg, ac innumeri ferè lacus. Eruditissimam huius regionis descriptionem reliquit nobis Andreas Aurifaber
Vratislauiensis.

